

Københavns Kommunes
Kultur- og fritidsforvaltning
Teknik- og Miljøforvaltning

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Høringssvar er uploadet på
blivhoert.kk.dk/hoering/horing-af-restaurations-og-nattelivsplan-2021

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

Juli 2021

Høringssvar vedr. Københavns Kommunes Restaurations- og Nattelivsplan 2021

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

Generelle bemærkninger

HORESTA vil indledningsvist gerne takke for muligheden for at kunne afgive høringssvar til udkastet til en ny Restaurations- og Nattelivsplan for København.

cvr.nr. 17 01 48 11

Samtidig vil HORESTA også gerne kvittere for det gode og konstruktive samarbejde mellem erhvervet, Københavns Kommunes involverede administrationer – KKF og TMF - det politiske niveau og Politiet, som nu er initieret i forbindelse med denne proces. Med nedsættelsen af 'Advisory Board for Natteliv' tilbage i vinteren 2020 er der taget tiltrængt initiativ til en langt mere konstruktiv dialog mellem beboere, erhverv, kommunen og Politiet. Og, det er blevet tydeligt, at alle parter er enige om langt mere, end vi er uenige. Det er utroligt positivt, og den udvikling skal fortsætte og videreføres.

Når vi skal findes løsninger på de udfordringer, som i dag eksisterer i dele af det københavnske natteliv – og det skal vi – så er det helt afgørende, at vi finder dem via konstruktiv dialog og også helt afgørende, at erhvervet som en naturlighed er inviteret helt ind, hvor løsningerne og beslutningerne tages på det område, som andrager deres forretninger og levebrød. Den tætte dialog og samarbejde – og hermed også indflydelse på formuleringen af de fremtidige rammevilkår for virksomhedernes mulighed for at drive deres forretning i Københavns Kommune – er en nødvendighed for at opnå de rigtige resultater til gavn for både erhvervet, beboere, gæster og Københavns Kommune.

Det var derfor også meget beklageligt, at sammensætningen af Advisory Boardet var så skæv, som den var set i fht., at det var kommende rammevilkår for restaurations- og nattelivsvirksomheder, som var på spil. Erhvervet måtte dele én plads i boardet og var dermed voldsomt underrepræsenteret i den samlede konstruktion af beboere og interesseorganisationer, som skulle føde anbefalinger ind til den politiske proces i fht. til en kommende Restaurations- og Nattelivsplan. HORESTA vil derfor på det kraftigste opfordre til, at en sådan skævvridning i en fremtidig organisatorisk konstruktion ikke gentages.

Coronakrisen har haft voldsomme økonomiske konsekvenser for restaurations- og nattelivsvirksomhederne i hele landet men særligt i København. Erhvervet kæmper lige nu en hård kamp for at komme tilbage på sporet og på at indhente de massive økonomiske tab og afvikle den massive gæld til det offentlige, som krisen har påført virksomhederne. Det er derfor særligt i dette lys afgørende, at en ny Restaurations- og Nattelivsplan for København tager

højde for og indeholder initiativer, som bidrager til en udvikling og ikke en afvikling af restaurations- og nattelivet i København. Der er allerede tilstrækkelig lovgivning på området, som regulerer erhvervet i fht. deres drifts- og forretningsmæssige rammevilkår, og det er derfor ikke behov for, at yderligere regulering af området skal fremgå af en plan for udviklingen i erhvervet de næste fire år. HORESTA savner derfor flere initiativer i planen, som kan understøtte og udvikle et samlet restaurations- og natteliv i København og bidrage til yderligere vækst.

**Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet**

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Det professionelle natteliv i København har igennem en lang årrække investeret massivt i deres virksomheder for både at leve op til overordnede lovgivningsmæssige krav og Københavns Kommunes retningslinjer for at drive restauration og nattelivsvirksomhed. Det er gjort på baggrund af de bevillinger, som kommunen og Bevillingsnævnet igennem en lang årrække har givet til virksomhederne. Bevillingerne er virksomhedernes sikkerhed for at kunne drive den type virksomhed, de har etableret eller erhvervet sig. Og, derfor er det også helt afgørende, at der ikke skabes tvivl om, hvorvidt disse bevillinger kan tages fra dem, fordi man vil begrænse og løse de udfordringer, som eksisterer udenfor det professionelle nattelivs serveringssteder i det københavnske natteliv.

Når Københavns Kommune ønsker, at erhvervet skal påtage sig en stor portion ansvar for deres erhvervsområde, skal dette også følges op med langsigtede bevillinger, således at der skabes sikkerhed om forretningen. Det er derfor også positivt, at der i planen ikke skabes usikkerhed om den ret, virksomhederne, via deres bevillinger, har fået til at drive deres forretninger. Det skal dog understreges, at regulering af bevillinger ikke bør og skal være en del af en restaurations- og nattelivsplan. Bevillinger er udelukkende et anliggende for Bevillingsnævnet forvaltet på baggrund af restaurationsloven.

At 'festen i gaden' i udvalgte dele af de københavnske gader fylder for meget til stor gene for både beboere, virksomheder - men også gæster i nattelivet, kan aldrig blive virksomhedernes entydige ansvar og koste dem deres retmæssige udstedte bevilling. Det må aldrig blive løsningen af tage folks levebrød fra dem for at løse udfordringer, som er relateret til den uhensigtsmæssige adfærd i gaderne udenfor serveringsstederne.

København har i dag et meget bredt og varieret natteliv til stor gavn og glæde for både københavnere, borgere fra andre byer og dele af landet samt udenlandske turister. Det skal vi fortsætte med at have - og det skal udvikles og udbygges. At Danmark og særligt København nu kan bryste sig af at være et verdenskendt 'Hub' for gastronomiske oplevelser i Michelin- og verdensklasse, kan kun tilskrives en helt særlig og strategisk indsats og mangeårig investering i dette område. Den gastronomiske scene i København hænger uafsladeligt sammen med det natteliv, vi har i København, og begge områder er gensidigt afhængige af hinanden. Desuden hænger både restaurations- og nattelivet også tæt sammen med de mange øvrige kultur- og turismetilbud, som København har at byde på. Når man har været til en international konference, på arbejde, til koncert eller besøgt byen som leasuraturist, er det helt afgørende, at man også kan gå ud at spise, drikke en drink eller danse bagefter. Sådan skal det også fortsætte med at være i København.

Det professionelle natteliv kan derfor ikke ses som en uafhængig del af de mange gode tilbud, København har som international metropol, men skal ses i samme værdikæde og som en meget vigtig og integreret del af det samlede turismetilbud i København – både i fht. leisure-turismen

men i høj grad også erhvervsturismen. At København har en bred palette af turisme- og kulturtilbud, gør også byen mere attraktiv for store sports- og kulturevents, internationale konferencer, koncerter med udenlandske kunstnere mv.

Set i dette lys bør den kommende Restaurations- og Nattelivsplan ses som Københavns Kommunes strategiske redskab for at udvikle og ikke afvikle erhvervet og dermed indeholde initiativer, som underbygger dette store potentiale. Det kræver investeringer og satsninger på nye og interessante koncepter, og at vi som interessenter sammen finder løsninger på de udfordringer, der er forbundet med dele af det københavnske natteliv. Erhvervet står klar til at byde ind til denne proces.

Coronakrisen og nedlukningerne har med al tydelighed understreget, hvor vigtige restaurations- og nattelivsvirksomhederne er for os alle sammen. Det er den ramme sammen med kulturen, som sikrer vores sociale sammenhængskraft, og som på mange måder øger vores livskvalitet. Derfor er det med andre ord på tide, at værdien af de mange positive effekter - som de professionelle nattelivsvirksomheder bringer med sig i form af rigtig mange arbejdspladser – også for unge, udlændinge og borgere på kanten af arbejdsmarkedet; skatter og afgifter samt et meget attraktivt turismeprodukt - får et langt større positivt fokus end det nuværende, som overvejende er præget af fokus på de udfordringer, der er i det københavnske natteliv. Her er fortællingen, at alle udfordringer i nattelivet stort set én til én kobles direkte til virksomhederne, fordi de ligger, hvor de gør.

De professionelle nattelivsvirksomheder bliver i alt for høj grad tillagt det fulde ansvar for problemerne, hvilket hverken er retvisende men decideret misvisende. Helt naturligt tiltrækker virksomhederne festglade mennesker. Det er også meningen. Det ansvar anerkender og påtager erhvervet sig. Men at det også er virksomhedernes skyld, at der opstår vold, narkosalg, grænseoverskridende adfærd, skrald, skidt og møg og anden uhensigtsmæssig adfærd udenfor deres serveringssteder, kan og skal ikke udelukkende tilskrives det professionelle natteliv.

Det professionelle natteliv er dog alligevel, og har allerede i denne proces vist, at de er klar til at påtage sig endnu mere ansvar, end de i forvejen gør, for at nedbringe og løse de gener, som er forbundet med dele af det københavnske natteliv.

Derfor er det også positivt, at mange af planens forslag er de anbefalinger og indsatser, som medlemmerne af Advisory board for Natteliv – både beboere, erhvervet og NGO'ere - var enige om i ønsket om at løse udfordringerne i det københavnske natteliv og også udvikle nattelivet, så det kan rumme alle og tilbyde mange forskellige koncepter til de mange forskellige brugere af det københavnske natteliv.

Planen lægger op til et øget og tæt samarbejde på tværs af interessenter – beboere, erhverv, interesseorganisationer, Politiet og Københavns Kommune, og HORESTA ser frem til et fortsat godt samarbejde.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Konkrete bemærkninger

1. Vision for Københavns Natteliv: Respekter din nabo

Som nævnt ovenfor lægger HORESTA stor vægt på, at den øgede interessentinddragelse, dialog og samarbejde omkring Restaurations- og Nattelivet i København fortsætter og institutionaliseres og sikres. Efter de positive erfaringer fra Advisory Board for Natteliv er erhvervet meget opsat på indgå i og fortsætte et tæt samarbejde om og bidrage til, at mindske de gener, som beboere, virksomheder og gæster oplever i udvalgte dele af København. Dette kræver fora, hvor dialogen, sparring, samarbejde samt myndighedshåndhævelse kan planlægges og stadfæstes.

Restaurations- og nattelivet er ét af de mest regulerede erhverv, vi har. De betingelser efterlever virksomhederne naturligvis. Herudover har erhvervet længe påtaget sig et langt større ansvar, end hvad loven kræver. Det gør erhvervet også gerne. Det kræver dog, at det sker i et ligeværdigt samarbejde, hvor erhvervet er bredt repræsenteret.

HORESTA bakker derfor op om et partnerskab for nattelivets aktører. I bilag A til nærværende høring lægges der op til to modeller. Model a – udvalgsmodel og Model b – organisationsmodel. I model a – udvalgsmodellen - lægges der op til to metoder for organisering – et rådgivende udvalg og et §17, stk.4 udvalg.

For at kunne flytte og udvikle det københavnske natteliv i en endnu mere positiv retning, kræver det efter HORESTAs vurdering, at der nedsættes et 'stående udvalg' - §17, stk. 4 udvalg - til dette særlige område med mulighed for inddragelse af 'eksperter' og andre interessenter end det politiske niveau, til at varetage restaurations- og nattelivsområdet. Den politiske forankring i samspillet med øvrige interessenter, herunder erhvervet, er for HORESTA afgørende for en succesfuld udvikling på restaurations- og nattelivsområdet. Samtidig er det vigtigt, at der sideløbende etableres et forum i stil med Advisory Board for Natteliv, hvor de forskellige interessenter på området kan drøfte de helt nære udfordringer og udviklingspotentialer og føde disse ind til de politiske processer - herunder også til et §17, stk. 4 udvalg.

HORESTA ser derfor gerne, at man etablerer en partnerskabsmodel, som indeholder begge modeller - a1 og a2. Dette vil sikre, at de gode erfaringer fra Advisory Boardet kan videreføres samtidig med, at der sikres en tæt kobling til de politiske beslutningsprocesser med inddragelse af eksterne interessenter.

Når beboerpanelundersøgelser ønskes inddraget som understøttende data omkring beboernes oplevelser af restaurations- og nattelivet i København, er det afgørende at sådanne undersøgelser er repræsentativt udarbejdet, således at det kan give et retvisende billede af beboernes holdninger. Derfor vil HORESTA opfordre til, at der i Københavns Kommune afsættes midler til at gennemføre beboerundersøgelser, således at den viden der genereres, også giver det rigtige billede af beboernes holdninger. Det vil også give kommunen den retmæssige viden til at kunne prioritere politiske og økonomiske indsatser der, hvor der er reelt behov for det.

Værtskab i verdensklasse

Visionen om et 'Værtskab i Verdensklasse' er en idé udtænkt og formuleret af erhvervet i forbindelse med arbejdet i Advisory Board for Natteliv. Derfor er det naturligvis også en del af

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

planen, som HORESTA bakker positivt op om. København skal have et natteliv med respekt for alle, hvor alle føler sig trygge og kan feste og få gode oplevelser uanset, køn, hudfarve, religion eller andet identitetsforhold, og som kan tiltrække gæster fra både ud- og indland. Erhvervet bidrager meget gerne og forventer også - at blive inviteret til formuleringen og udfoldelse af denne vision til helt konkrete indsatsområder.

HORESTA noterer positivt, at der i planen fremgår initiativ til at tydeliggøre og udvide ret og pligtområder for nattelivets aktører. HORESTA og DRC har tidligere i vores 15-punktsplan til et mere ansvarligt og hensynsfuldt København foreslået tiltag som dette. Dette meget positive tiltag, vil betyde, at virksomhederne i langt højere grad kan bidrage til at mindske 'festen i gaden' ved at tage ansvar for egne gæster og kunne 'adskille' disse fra festende gæster i gaden. Erhvervet ønsker, at virksomhederne, uagtet om de har et udeserveringsområde eller ej, tildeles et afgrænset område foran serveringsstedet, hvor ansvaret for renhold, nedbringelse af støj og opretholdelse af ro og orden hos gæsterne påhviler virksomheden. På den måde kan virksomhederne også i langt større grad bidrage til samarbejde med Politiet, Natteværter og et muligt kommende Ordenskorps om begrænsning af 'festen i gaden'. HORESTA bakker derfor også op om, at det ikke skal være tilladt at tage drikkevarer med ud på gaden fra serveringsstederne i forbindelse med fx rygepauser.

HORESTA bakker også meget positivt op om en markant udvidelse af Natteværter i København. De positive erfaringer med de nuværende Natteværter skal udvides, således at effekten kan øges til gavn for både beboere, virksomheder og nattelivets gæster. Erfaringer fra både Berlin og Amsterdam viser også meget tydeligt, at omfanget af antal af Natteværter er proportionalt med graden af nedbringelse af støj og andre gener forbundet med nattelivet. Her er det vigtigt at understrege, at en eventuel medfinansiering fra erhvervet ikke bliver én til én i fht. den kommunale finansiering. I lyset af COVID-19 krisen og i al almindelighed, vil en uforholdsmæssig stor andel af medfinansiering være en uoverkommelig økonomisk byrde for erhvervet at leve op til. Det er derfor vigtigt, at en eventuel medfinansiering aftales i tæt samarbejde med erhvervet.

HORESTA er også positiv overfor, at en kommende ordning med et Ordenskorps undersøges yderligere. Det er vigtigt at få afklaret, hvilken rolle et ordenskorps præcis skal kunne påtage sig, og hvilke beføjelser der følger med en sådan ordning. Der er ingen tvivl om, at myndighedernes tilstedeværelse i det københavnske natteliv har en præventiv effekt. Det ses tydeligt, når Politiet er til stede i de mest udfordrede gader i nattelivet i København. Derfor vil det også være gavnligt og ønskværdigt, at også Politiet tildeles flere ressourcer til patruljering i de udvalgte gader i København, hvor der opleves en større koncentration af ordens- og ædruelighedsmæssige hændelser. En mulig ordning med et Ordenskorps skal også tænkes nøje sammen med Natteværts-indsatsen og Politiet, således at der opnås bedst mulige synergier.

Fra drukkåret til kulturbåret natteliv

Det påhviler allerede jf. restaurationsloven i dag serveringsstederne ikke at udskænke alkohol til personer under 18 år, samt fortsætte udskænkning af alkohol til meget berusede personer, således at de er til fare for dem selv eller andre eller forulemper andre. Dette skal – og lever virksomhederne naturligvis op til. Det er imidlertid ikke udelukkende forbeholdt restaurationer og nattelivsvirksomheder at udskænke og servere alkohol til festglade mennesker.

Detailhandlen sælger med hjemmel i lukkeloven alkohol helt ned til 16-årige og det i alle døgnets 24 timer. Denne ret til at sælge alkohol er uden tvivl årsag til en meget stor del af de

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

mange udfordringer og problemer, som er forbundet med det københavnske natteliv. Når gæster af den ene eller anden grund ikke lukkes ind på serveringsstederne – om de er for unge, for berusede oa. - er der stadigvæk 'åben bar' i detailhandlen for disse personer helt ned til 16 år. Denne mulighed for at forsyne 'festen i gaden' fastholder de unge fra at gå hjem eller et andet sted hen og muliggør, at festen kan fortsætte natten igennem til stor gene for beboere, virksomheder og øvrige gæster.

Detailhandlen er i modsætning til det professionelle natteliv ikke særligt reguleret i fht. fx ansvar for renhold for områderne udenfor deres butikker eller nedbringelse af støj. Når det er helt lovligt at sælge alkohol – også til de helt unge – og der samtidig ikke pålægges disse butikker at holde ro og orden udenfor, så kan festen fortsætte helt uhindret. For HORESTA er det derfor helt afgørende, at detailhandlen opfattes og anerkendes, som en meget vigtigt og central part i det københavnske natteliv – på samme måde som det professionelle natteliv anses for at være det - og dermed også som en del af løsningen på problemerne. Københavns Kommune kan ikke ændre på tidsrummet eller aldersbegrænsning på slag af alkohol. Det er et anliggende for Christiansborg. Men Københavns Kommune kan godt udstede retningslinjer for øget ansvar på lige vilkår med det professionelle natteliv og samtidigt søge at påvirke Christiansborg i en retning, som kan begrænse salget af alkohol til de helt unge og også tidsrammen for salg og adgang til alkohol.

HORESTA mener ikke det kan være rigtigt, at en så vigtig spiller i det københavnske natteliv kan få lov til at gemme sig ind under en lovgivningsmæssig ret til at sælge deres varer og dermed på den måde dukke sig for at tage ansvar for at bidrage til at løse de udfordringer i nattelivet, som de er direkte medansvarlige for. Det er i HORESTAs øjne en meget heftig forskelsbehandling fra Københavns Kommune af to erhverv, som eksisterer side om side i København, og det skaber således meget konkurrenceforvridende vilkår for det professionelle natteliv at drive forretning under i Københavns Kommune. For at lykkes med at nedbringe udfordringerne i det københavnske natteliv er det derfor helt afgørende at også detailhandlen indgår i et forpligtende partnerskab på lige fod med det professionelle natteliv.

HORESTA bakker derfor også op om tiltag, som kan begrænse salg af alkohol i detailhandlen fx i et afgrænset tidsrum i nattetimerne samt yderligere tiltag og dialog med detailbranchen, som kan fordele medansvaret ligeværdigt mellem de parter, som driver forretning i Københavns natteliv.

HORESTA er med i kampagnen 'Drukfri Ungdom' sammen med over 20 andre organisationer, hvor formålet er få sat alderen for salg af AL alkohol op til 18 år. Desuden sidder HORESTA også med i 'Alkoholpartnerskabet', hvor missionen for at ændre unges alkoholvaner er i fokus. Når adgangen til alkohol besværliggøres har det en præventiv virkning på unges alkoholdebut og alkoholvaner. Danmark har igennem årtier haft en meget kedelig førsteplads, når det kommer til unges alkoholvaner og HORESTA bakker derfor også op om alle initiativer og kampagner, som kan bidrage til at ændre danskernes og særligt de unges alkoholvaner.

Rammer for festen

Som nævnt ovenfor skal det københavnske natteliv være for alle. Derfor bakker HORESTA også op om udvikling af alternative festmuligheder og på andre lokationer end dem, som det professionelle natteliv kan tilbyde. Dette vil i høj grad bidrage til, at København får endnu flere tilbud til både danske og udenlandske gæster og afspejler den diversitet og tolerance, som

**Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet**

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

København er og gerne vil være bannerfører for. En etablering af festzoner og festivalplads afsidesliggende for beboere er derfor en god idé. Det er dog vigtigt at fastslå, at disse nye festzoner og festivalpladser ikke skal benyttes til at flytte allerede eksisterende nattelivsvirksomheder og deres bevillinger hen.

Lovgivning og retningslinjer for at føre forretning i det københavnske natteliv skal naturligvis overholdes. Øget kontrol af og konsekvenser for de få virksomheder, som evt. ikke lever op til dette, er for HORESTA helt naturligt.

På samme måde som virksomhederne er underlagt lovgivning i fht. støj, ser HORESTA gerne, at der laves regulering for, hvor og i hvilke tidsrum man i det offentlige rum må spille musik. Allerede nu er der indført en skærpe af dette i udvalgte områder, på pladser og havnefronter, hvor larm fra musikanlæg udgør en voldsom gene for de beboere i områderne. HORESTA ser gerne, at dette udvides til andre steder i København såsom Indre By, således at det også kan omfatte 'festen i gaden' i de gader, som oplever stor gene fra musikanlæg, og som understøtter at festen kan fortsætte udenfor serveringsstederne.

Bekæmpelse af grænseoverskridende adfærd og diskrimination

HORESTA bakker op om en certificering af serveringssteder og dermed uddannelse af personale til bekæmpelse af grænseoverskridende adfærd og diskrimination i Københavns natteliv. Når vi ønsker et Værtskab i Verdensklasse, er dette en naturlig del af måden, hvorpå erhvervet kan bidrage til at skabe en kultur, hvor alle føler sig velkommen og får en god fest og oplevelse. Det er dog i denne sammenhæng yderst vigtigt, at erhvervet er med til at formulere og udarbejde uddannelsen under certificeringen, da det er virksomhederne og deres medarbejdere, som skal implementere og understøtte en effekt af en given certificering.

Et element i en certificeringsproces kunne også være, at der udarbejdes et nyt Charter for restaurations- og nattelivet i tæt samarbejde med erhvervet, interesseorganisationer og andre interessenter. Der er gode erfaringer her fra et tidligere samarbejde mellem erhvervet og Københavns Kommune, der kan bygges videre på, således at man ikke starter forfra, og der kan integreres erfaringer og 'does and don'ts' i en ny proces.

Bekæmp vold og narkotika

HORESTA bakker gerne op om kampagner målrettet de unge i fht. bekæmpelse af både vold og narkotika i det københavnske natteliv. Som tidligere nævnt er HORESTA allerede partner på 'Drukfri Ungdom' og partner i Alkoholpartnerskabet. Indsatser som dette ligger i god tråd med øvrige kampagner og målsætningen om at skabe et Værtskab i Verdensklasse i det københavnske natteliv.

Det professionelle natteliv gør i forvejen en meget stor indsats for at skabe en god og tryk fest og oplevelse inde på serveringsstederne ved at uddanne personale og dørmænd i potentiel konflikthåndtering, og de er eksperter i håndtering af festglade og berusede og påvirkede mennesker. Der er i dag overvågning på de fleste klubber og diskoteker i København, som hjælper til med at skabe en tryk fest for alle gæster. Denne ekspertviden skal udnyttes i langt højere grad end det gøres i dag. For det er det professionelle natteliv, og den viden de ligger inde med, som er redskabet til at finde mange af løsningerne på de udfordringer, der kan opstå i nattelivet.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Det er dog vigtigt at understrege, at så snart gæsterne forlader serveringsstederne, er det ikke længere virksomhedernes ansvar, hvad der sker i gaden, og der er klare lovgivningsmæssige regler for, hvordan personalet må intervenere. Det professionelle natteliv vil meget gerne bidrage til at begrænse og nedbringe antallet af volds-, ordens- og ædruelighedsmæssige hændelser i det københavnske natteliv, og gør det allerede. Der er dog et stort behov for – sammen med Politiet og Københavns Kommune - at få afklaret, hvordan denne hjælp skal foregå, således at det ikke falder negativt tilbage på virksomhederne og deres bevillinger, når de forsøger at bidrage til at afhjælpe potentielle konflikter.

Unge danskeres alkoholvaner er for mestendels allerede grundlagt længe inden, de som 18-årige begynder at gå i byen på serveringssteder. Det er derfor vigtigt at understrege, at ansvaret for en ændring her ikke påhviler det professionelle natteliv. Men erhvervet indgår som sagt gerne i et samarbejde om mulige kampagner.

Én fælles indgang til kommunen

Det er helt afgørende, at der skabes én fælles indgang i Københavns Kommune for alt, hvad der relaterer sig til det københavnske natteliv. Nattelivet forvaltes af to forvaltninger, og det giver ofte udfordringer i håndteringen af forskellige sager. Dette gælder ikke kun for erhvervet men også for beboere. Derfor vil HORESTA klart opfordre til, at der oprettes en nattelivsenhed i kommunen fx på samme måde, som det er gjort i Berlin og New York, hvor alle sager vedrørende nattelivet i København håndteres, og hvor både KKF og TMF er repræsenteret. Det vil give en langt højere grad af synergier mellem de forskellige ressortområder og også en smidigere håndtering af de sager, der har direkte snitflader til hinanden.

Afreportering

Evalueringer af indsatser og monitoring af udvikling er altid brugbare redskaber til at samle op på erfaringer i fht. konkrete indsatser og indsamle konkret data til videre policyudvikling. Dette sker efter HORESTA viden allerede i dag, hvor Bevillingsnævnet monitorerer antallet af bevillinger, som gives, og hvilke typer koncepter der får fornyet eller tildelt bevillinger og hvor de ligger. Denne praksis går HORESTA ud fra fortsætter. HORESTA bakker op om årlige afreporteringer angående Restaurations- og Nattelivsplanen så længe denne også beskriver, hvordan restaurations- og Nattelivsplanen udvikles yderligere og spiller sammen med de mange andre vækst- og udviklingsindsatser, som er igangsat på nationalt niveau og i regi af Københavns Kommune. Igen er det vigtigt at holde fokus på at udvikle og ikke afvikle restaurations- og nattelivet i København.

Det københavnske natteliv kan ikke fortsætte med at blive betragte som et selvstændigt uafhængigt erhvervsområde, da det indgår som en vigtig del af en langt større helhedsorienteret turismevedikæde. Restaurations- og Nattelivsplanen skal som tidligere nævnt fungere som kommunens strategiske plan for udviklingen og væksten inden for det københavnske restaurations- og natteliv. Det er i Københavns Kommunes interesse, at skabe synergier mellem bl.a. 'Comeback Copenhagen'; Wonderful Copenhagen; Københavns Erhvervshus; Erhvervshus Hovedstaden; Erhvervsfremmebestyrelsen og andre kommunale og nationale væksttiltag inden for turismeområdet og udvikling inden for restaurations- og nattelivsområdet i kommunen.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

2. Færre miljøgener i nattelivet

Indsatsområde 1: Færre støjgener

Det samlede støjniveau i København er steget betydeligt inden for de sidste år. Det er vigtigt her at understrege, at støjgenerne ikke kun genereres fra restaurations- og nattelivet men også kommer fra trafik, renovering mv. HORESTA og DRC har derfor også tidligere i vores 15-punktsplan til et mere ansvarligt og hensynsfuldt København foreslået, at det igangsættes en bred vifte af støjdæmpende initiativer i København. Dette omfatter både en styrkelse af Støjvagten, eldrevne skraldebiler, lydisolerede initiativer for beboere og andre støjdæmpende tiltag.

HORESTA bakker derfor op om en udvidelse af Støjvagten, således at de kan træffes helt til kl.05.00 og dermed bidrage til afhjælpning de steder, hvor regler og regulering ikke overholdes. Ligeledes bakker HORESTA op om en fortsættelse af Støjvagtens afrapportering til Bevillingsnævnet. Kontrol i fht. de virksomheder, der ikke lever op til støjregulativene, er vigtig i fht. at imødekomme unødige støjgener.

HORESTA er kritisk overfor det bekræftede projekt om støjmåling på udvalgte strækninger i byen. Det fremgår ikke tydeligt i planen, hvordan der skelnes mellem de forskellige typer af støj, som er til stede i en pulserende hovedstad. HORESTA er derfor bekymret for, at den samlede mængde af mange typer forskellig støj kommer til at indgå i og få negativ indflydelse på udstedelsen af bevillinger til erhvervet.

Det er derfor vigtigt, at formålet med et initiativ som dette præciseres nøje i planen, således at det ikke bliver 'festen i gaden' og den støj, der genereres herfra, som kommer til at ligge virksomhederne til last. Er tiltaget udelukkende tiltænkt som måling af en lang række støjdæmpende initiativer, som kommunen iværksætter, og effekten af disse, skal dette præciseres i planen.

Indsatsområde 2: Udendørsservering

Udendørsservering er helt afgørende for serveringsstedernes omsætningsmuligheder, og det er også med til at vise gæster, at København er en levende og indbydende by, med mange muligheder for at nyde forskellig mad og drikke udenfor. Udeservering skaber liv og gode oplevelser. Coronakrisen har desuden med al tydelighed bevist, hvor vigtig udeservering er for de københavnske serveringssteder i fht. de massive økonomiske tab, erhvervet har lidt.

Der er dog behov for at se på den meget rigide og ulogiske sagsbehandling, der ofte opleves i fbm. både den almindelige og den COVID-19 relaterede udvidede udeservering serveringsstederne har fået tildelt. Regler og betingelser for udeservering skal give mening. Og, der er behov for, at sagsbehandlingen ikke udelukkende foretages fra et skrivebord men også vurderes konkret fra sag til sag, og også ses i fht. tidligere tildelinger af udeservering. At regler ikke pludseligt laves om 'over night', hvor det er op til virksomhederne selv at skaffe informationer herom.

Udeservering skal naturligvis foregå i respekt for regler og betingelser og i fht. beboere i området. HORESTA bakker op om tilsyn så længe, det kombineres med en god forebyggende dialog mellem kommunen og erhvervet og et løft i kompetencer hos kommunens ansatte angående vejledning og sagsbehandling.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Indsatsområde 3: Toiletter og renhold

HORESTA bakker op om alle initiativer indeholdt i dette indsatsområde. Det er afgørende initiativer, som samlet vil bidrage til at mindske gener i forbindelse med henkast af skrald, uønsket urinering i gaderne og øvrige gener forbundet med renhold af natte- og udelivet i København, som har udviklet sig meget over de sidste 10 år, og hvor renholdsindsatsen fra Københavns Kommune ikke er fulgt med udviklingen. Det er derfor afgørende at dette område prioriteres højt.

Ligeledes er idéen om forsøg med en partnerskabsaftale for mindre affald et initiativ, som erhvervet er positive overfor og allerede i er fuld gang med at praktisere indsatser i fht. rengøring udenfor egne serveringssteder efter festen er slut. Tiltaget vil derfor være en segmentering af et samarbejde mellem erhvervet og kommunen, hvor fundamentet allerede er til stede.

Indsatsområde 4: Trafik og byrum

Begrænsning af og forbud mod indkørsel for køretøjer i udvalgte gader i udvalgte tidsrum i København er også at finde på HORESTA og DRCs 15-punktsplan for et mere ansvarligt og hensynsfuldt København. Det vil kunne begrænse antallet af 'muskelbiler', partybusser, ladcykler med soundbokse mv. i Indre By og dermed dæmme op for unødigt støj og øge trafiksikkerheden for gæster betydeligt. Ligeledes kan det vanskeliggøre adgangen for salg af hårde stoffer i nattelivet, som ofte foregår fra 'muskelbilerne'.

HORESTA sidder også med i følgegruppen for Middelalderbyen og forsøg med bilfri Indre By. Her har HORESTA gentagne gange udtrykt bekymring over forsøgsperioden, da den forløber i kølvandet på Coronakrisen og dermed risikerer ikke at give et retvisende billede af effekterne af projektet. Ligeledes er det vigtigt for HORESTA, at forsøg med bilfri gader ikke besværliggør adgangen for håndværkere til erhvervslivet samt turisters adgang til hoteller, restauranter og andre seværdigheder.

Alle forsøg og tiltag med trafik og byrum i København bør nøje koordineres på tværs af forvaltninger, og det er vigtigt at understrege, at ikke alt, hvad der kan tilskrives af udfordringer med civiles u hensigtsmæssige adfærd i det offentlige rum, skal tilskrives det professionelle natteliv og deres forretninger.

Indsatsområde 5: Gener i rekreative områder

HORESTA har i forbindelse med Coronakrisen og nedlukningen af det professionelle natteliv og den synlige kraftige men også forventede udvikling i omfanget af fester i det offentlige rum på gader, pladser, havnekanter mv., efterspurgt en væsentlig regulering af de fester, der foregår dér. Det professionelle natteliv er ét af de mest regulerede erhverv, og derfor har det naturligvis været en rød klud i hovedet på erhvervet at se, at alt imens de er tvangslukkede og kæmper for deres overlevelse, så har festen næsten uhindret - og godt understøttet af detailhandlen - kunnet foregå i helt uregulerede rammer i byrummet til stor gene for de mange beboere i de pågældende områder. Derfor hilser HORESTA alle tiltag til regulering af adfærden i rekreative områder meget velkommen.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

3. Restaurationsplan

Det stod meget klart i arbejdet i Advisory Board for Natteliv, at det er udfordringerne med 'festen i gaden', som alle medlemmer af boardet så, som den største udfordring for det københavnske natteliv og den udfordring, vi sammen skal søge at finde løsninger til at stoppe. Som et meget positivt outcome af arbejdet i Advisory Board for Natteliv er der på erhvervets vegne derfor allerede nu taget initiativ til et endnu bedre og tættere samarbejde med Politiet. Erhvervet mødes nu 4 gange om året, med Politiet - opdelt i 3 grupper for virksomheder i udvalgte områder i Indre By - for at drøfte de helt driftsnære udfordringer og løsninger på selvsamme, som opstår i nattelivet. Det er et super positivt tiltag, som vil kunne bidrage med 'hands on' løsningsorienteret håndtering af opståede udfordringer. HORESTA bakker som tidligere nævnt i nærværende høringssvar op om yderligere dialog og tæt samarbejde med både Politiet og kommunen, således at vi kan finde løsninger på 'festen i gaden'.

Veldrevne restaurationer

Som tidligere nævnt bør regulering af bevillinger alene ligge i Bevillingsnævnet på baggrund af restaurationsloven og ikke reguleres via en restaurations- og nattelivsplan. Den stramning af praksis, som blev indført i december 18 er stadigvæk et redskab, som kan benyttes. Ønsker Københavns Kommune at udvikle og understøtte erhvervet i en positiv retning, sker det ikke ved at indføre en yderligere stramning for praksis for bevillinger på området. Det løser heller ikke udfordringerne med fx at begrænse 'festen i gaden'. Er der virksomheder, som ikke lever op til de lovgivningsmæssige betingelser, som gælder for drift af virksomhed inden for restaurations- og nattelivet, vil dette med den gældende lovgivning på området kunne forvaltes til fulde.

I planen udspecificeres det, at Bevillingsnævnet vil skærpe deres udstedelse af bevillinger til virksomheder, som ikke driver deres forretninger sundt og ansvarligt i henhold til lovgivningen. Denne beføjelsesmulighed er allerede til stede i nævnet. Og, det er klart, at lever man ikke op til lovgivningen og misligholder sin bevilling, skal det have konsekvenser.

Det er dog vigtigt her at understrege, at mange virksomheder på nuværende tidspunkt grundet COVID-19 krisen kæmper med store driftsunderskud og gæld til det offentlige. Det giver sig selv, at denne alvorlige situation ikke skal give anledning til, at man tager bevillinger fra de virksomheder, som oplever underskud forretningen i mange år fremover.

Ligeledes er det vigtigt at understrege, at der i ønsket om at nedbringe udfordringer i nattelivet ikke iværksættes yderligere tiltag eller særlige vilkår, som ligger udover lovgivningen, som skal ligge til grund for virksomhedernes mulighed for at få og bevare en bevilling. Dog er erhvervet som tidligere nævnt opsat på og klar til at indgå i forpligtende partnerskaber og samarbejder, for at finde fælles løsninger på nattelivets udfordringer og rette op de steder, hvor der er driftsmæssige udfordringer, som skal forbedres. Udbyggede samarbejder bør ses som et supplement til den gældende lovgivning, og der bør derfor ikke iværksættes yderligere tiltag end de allerede eksisterende. HORESTA kan derfor ikke støtte iværksættelse af særlige vilkår ved meddelelse og fornyelse af natbevillinger og håndhævelse overfor uansvarlige aktører og disse to punkter bør derfor slettes og ikke fremgå af Restaurations- og Nattelivsplanen for København.

Samarbejde om nedbringelse af gener

Hele arbejdet med Advisory Board for Natteliv, og de mange initiativer dette har medført, skal bidrage til at nedbringe gener forbundet med nattelivet i København.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Som tidligere nævnt lever virksomhederne op til gældende regler og lovgivning i fht. drift af deres serveringssteder og samarbejder allerede med Bevillingsnævnet om tiltag, der nedbringer mulige gener fra forretningsdriften. Igen kan det ikke understreges tydeligt nok, at den fest, larm og de gener, som opstår og eksisterer udenfor serveringsstederne ikke er virksomhedernes ansvar. Virksomhederne har allerede ad frivillig vej iværksat indsatser som nævnt i planen - etablering af rygerum; brug af dørmænd og uddannelse af samme; støjdæpende tiltag; øget renhold foran serveringsstederne; uddannelse af personale mv.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Det er derfor bekymrende, hvis 'Vægt på positive og betryggende tiltag' pludselig benyttes som til anledning til en fratagelse eller afvisning af nattilladelser. HORESTA er bekymret for, at dette initiativ kan benyttes som løftestang for at afvise ansøgninger om tildeling eller fornyelse af bevillinger i ønsket om at nedbringe gener fra det københavnske natteliv, og at det dermed kan blive virksomhederne, som igen betaler prisen for en dårlig festkultur udenfor deres serveringssteder. Initiativet bør derfor slettes eller omformuleres, så det står klart, at virksomhederne ikke kan drages til ansvar for 'festen i gaden' på baggrund af oplevet mangelfuldt samarbejde med Bevillingsnævnet.

Et varieret og fordelt udbud

'Københavns Kommune ønsker, at der skal være et varieret restaurations- og natteliv i byen'. Dette ønsker bakker HORESTA positivt op om. Dette sker naturligt ved at se på, hvilke typer koncepter man tildeler bevillinger, og hvor de ligger, således at der er et bredt og mangeartet udbud i hele byen. Dette sidste afsnit indeholder dog udelukkende en beskrivelse af allerede gældende og den skærpede praksis for udstedelse af bevillinger. Den skærpelse som blev indført i december 18 muliggør til stadighed at begrænse antallet af nattilladelser i Indre By og udvalgte strækninger på Nørrebro. Det er vigtigt her at understrege, at denne skærpelse af praksis skal ikke udvides til også at omfatte andre områder i byen eller til at omfatte en skærpelse i de udstedte nattilladelsers åbningsbeføjelser, som følger med bevillingen. Yderligere skærpelser vil dræbe erhvervet og umuliggøre innovation og kommende investeringer i erhvervet.

HORESTA bakker op om en tildeling af bevillinger i respekt for, at restaurationer og nattelivsvirksomheder skal sameksistere i positiv synergi med Københavns mange nuværende og kommende beboere. Der eksisterer som sagt allerede lovgivning til dette for området. Afsnittets italesættelse af, at kommunen nu med en ny restaurations- og nattelivsplan i hånden vil håndhæve allerede eksisterende lovgivning og praksis, forstærker det eksisterende negative narrativ om erhvervet, som årsagen til de udfordringer, som opleves i nattelivet.

HORESTA savner som tidligere nævnt tiltag i planen, som kan bakke op om en positiv udvikling af erhvervet til gavn for beboere, gæster, virksomheder og Københavns Kommune. Derfor bør initiativer som *30. Fokus på gastronomi og en fortsat udvikling af madscenen* fylde meget mere i planen og også omhandle lignende initiativer for nattelivsvirksomhederne. HORESTA bakker derfor naturligvis meget op om dette initiativ og håber, at lignende initiativer også vil fremgå af den endelige plan.

HORESTA savner ydermere en beskrivelse i planen af, alle de mange positive effekter og det store ansvar, som erhvervet tilvejebringer og påtager sig - og ikke kun den overvejende beskrivelse i planen af, hvordan erhvervet skal begrænses og reguleres yderligere, så

udfordringerne i nattelivet løses. Det er på tide at erhvervet bliver betragtet, anerkendt og italesat, som et meget vigtigt erhverv for Københavns Kommune.

Endelig er det vigtigt at erhvervet – særligt i lys af de mange restriktioner erhvervet igennem Coronakrisen har været og stadigvæk er underlagt – ikke påføres unødvendige administrative byrder, som kan fordyre eller besværliggøre driften. HORESTA står naturligvis – i det omfang et lader sig gøre - til rådighed i fht. viden og tal, som kan underbygge og dokumentere effekten af nye tiltag.

Afslutningsvist ønsker HORESTA at understrege, at den nyligt lancerede rapport om vold i nattelivet udarbejdet af det Kriminalpræventive Råd ikke bliver løftestang for en skærpet praksis overfor restaurations- og nattelivets mulighed og sikkerhed for at drive de forretninger, de har fået lov til. Undersøgelsen er gennemført under Coronanedlukningen på et tidspunkt, hvor nattelivet har været tvangslukket. Konklusionerne skal derfor omgås meget omhyggeligt og ikke opfattes som et udtryk for, at det gavner graden og omfanget af vold i nattelivet at lukke eller begrænse nattelivsvirksomhederne i København.

HORESTA har siddet med i følgegruppen og bidraget med viden til en mere nuanceret udarbejdelse af rapporten og dermed til en kvalificering af rapportens findings. Her er det også relevant at henvise til Københavns Kommunes egen tryghedsrapport, som udarbejdes hvert år, og hvor den seneste igen viser, at Københavnerne i stor udstrækning er meget trygge ved at færdes i det københavnske natteliv – særligt beboere i Indre By. Man kunne godt forestille sig, at denne tilbagevendende undersøgelse på sigt blev udvidet med et par spørgsmål om beboernes oplevelse af det københavnske natteliv.

Med venlig hilsen

Annette Hyldebrandt
Chef for turisme og oplevelsesøkonomi

**Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet**

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11